

l'Alpe

BESALÚ, NOVEMBRE - DESEMBRE 1992

REVISTA D'OPINIÓ I INFORMACIÓ VILATANA

ANY 9, Nº 46

EL DARRER "CULEBRON" MUNICIPAL (Pàg. 3 i 4)
PROTECCIÓ CIVIL A BESALÚ (Pàg. 14) - L'AIGUAT (Pàg. 19)

REDACCIÓ DEL TALLAFERRO:**Coordinació:**

Sebastià Pèlach i Farcy

Redacció:

Pere Cerro i Gells

Manel Esteban i Pagès

Teresa Mir i Subirós

Martí Guillaumet i Jou

Joan Masmitjà i Frigola

Joan Grèbol i Roura

Jordi Zacarias i Duch

Revista sense ànim de lucre i oberta a tothom. TALLAFERRO no es responsabilitza necessàriament de l'opinió que expressin els articles signats

Impremta Font - Banyoles
Dip. Legal 153-84.

Í N D E X

Editorial	2
El darrer "culebrón" municipal ..	3
El darrer "culebrón" municipal / Des d'un punt de vista psico.	4
La cuina bona, senzilla... / Moviment demogràfic / Ja t'estaràs quiet.....	5
L'anticrist ha arribat.....	6
Bòsnia-Herzegovina o la cruesa d'un malson europeu	7
Va de metges i medecina	8
Cartes al director	9
Cartes al director	10
Cartes al director / Homenots: Entrevista a en Cinto Riu	11
Homenots: Entervista a en Cinto Riu	12
Ràdio Besalú / Novetats disco. / L'Orquestra	13
Protecció Civil a Besalú	14
Santa Maria de Besalú	15
Germandat de donadors de sang / Entrevistes a les orquestres infantil i juvenil de Joventuts Musicals ..	16
Entrevistes a les orquestres infantil i juvenil de Joventuts Musicals ..	17
Esports	18
Notícies breus / L'aiguat	19
La Bugaderia	20

EDITORIAL**CALMA DESPRÉS DE LA TEMPESTA**

La premsa comarcal s'ha fet ressó d'un altre problema que ha afectat la vida de la nostra vila. En poc temps d'interval (el que va d'un ple a l'altre), dos regidors del nostre Ajuntament han decidit presentar la seva dimissió, que ha estat acceptada per la resta del consistori.

Per poder fer una valoració més objectiva hem convidat els que han intervingut més directament en l'afer perquè ens exposin les seves raons. Creiem que una revista local com TALLAFERRO ha de servir per abordar un tema com aquest en profunditat, objectivament. És per això que de les seves declaracions n'hem extret les consideracions que us anem a exposar tot seguit:

Tots, quan analitzem un tema com el de les dimissions dels regidors, hauríem de partir de la premisa que és gairebé impossible estar en possessió de tota la veritat.

La recent història de les administracions municipals de la vila ens ha fet veure que les candidatures de caire polític no han funcionat. La candidatura independent que es va formar per a les passades eleccions va fer agafar esperances a molta gent del poble que es trencaria el malefici i que els regidors estarien units treballant per al bé comú sense la pressió dels diferents partits.

Malauradament aquestes esperances es van veure truncades quan va sortir a la llum pública la picabaralla interna que s'havia d'haver solucionat amb el diàleg i amb el contrast de parers, posant per davant de criteris personals la coherència interna que semblava que s'hauria d'haver assolit abans de presentar-se.

A qui li carregarem les culpes?

A l'alcalde, per haver deixat passar l'oportunitat de cohesionar les diferents actituds, de regidors i treballadors?

Als regidors dimissionaris, per no tenir el suficient tacte com per saber encomanar als treballadors el seu desig de servei al poble, o per voler aplicar els criteris empresarials al funcionament de la brigada municipal?

Als treballadors, per no tenir suficient esperit de servei? Al poble, per ser indiferent, per no aportar iniciatives, per no col.laborar activament i per fer crítiques, sense argumentar o sense que arribin a l'Ajuntament?

Nosaltres no volem ser jutges. Esperem que tothom reflexioni en base a aquestes preguntes que tots ens fem, i que cadascú assumeixi la seva part de culpa sense que ningú l'hagi d'assenyalar amb el dit. Que sigui la nostra consciència la que ens menii a actuar d'acord amb el paper que ens ha tocat.

I per l'altra banda, desitjar que després de la tempesta vingui la calma. Que després dels nervis vingui una època de pau dins de la qual puguem continuar treballant tots junt en la construcció d'una vila que més que mai necessita d'una administració decidida que la dugui cap a la modernització i optimització de les infraestructures industrials i turístiques. El poble de Besalú demana que ara els membres de l'Ajuntament, que amb tanta força vam votar, s'asseguin a reflexionar i s'aixequin amb una ferma decisió de continuar treballant per la comunitat.

Des de TALLAFERRO estem convençuts que les nostres crítiques seran assumides per tothom d'una manera positiva, en bé de Besalú.

BÒSNIA

Crec que és la primera vegada que partim l'editorial per a tractar dos temes tant diferents i separats. I també és de les poques vegades que en aquest espai hi tractem un tema que no és exclusiu de la nos-

Neteja ètnica: víctimes d'un concepte que no entenen.

tra vila o del nostre país.

La guerra a Bòsnia no és un problema proper en la geografia, ni en conseqüències directes a nosaltres, però...

Quina és la persona -que es preu-hi de ser-ho- que pot passar sense un regirament d'estòmag a la vista de fotografies com la que acompanyem? Quina és la persona -ésser que estima- que no se sent impotent i esglaiada escoltant o visionant les notícies que ens arriben dels Balcans ja fa temps?

Hi ha algú que s'expliqui el perquè d'aquesta manca de capacitat de reacció no ja sols dels polítics, sinó de tot Europa? A diferents països s'està organitzant la rebuda d'exiliats d'aquesta guerra, sobretot infants. Aquest gest lloable -a Besalú també s'està tramitant aquesta acollida- ajudarà a donar part de l'escalfor humana que cal al bosnians i, tot i que la pròpia separació de les famílies i de la seva terra ja és un cop prou fort, potser els ajudarà a entreveure una esclatxa de llum dins aquesta foscor que fa tants dies suporten.

Però no n'hi ha prou. Hem de trobar la manera d'acabar amb aquesta barbaritat. Si realment volem seguir tenint esperança en la pròpia humanitat, cal cercar el sistema de posar-hi fi i d'evitar que s'encengui a cap altre lloc.

TALLAFERRO

EL DARRER "CULEBRON" MUNICIPAL

"EN NÚÑEZ I EN CRUYFF NO S'ENTENEN. L'ALCALDE I ALGUNS REGIDORS, TAMPOC."

El darrer n° de TALLAFERRO ens va agafar a mitja "revolució". L'un després de l'altre, dos dels onze regidors del nostre Ajuntament presentaven la dimissió dels seus càrrecs. Era, i és evident, que una revista com la nostra, que s'autoanomena d'informació vilatana no podia deixar passar un tema d'aquesta transcendència sense mirar d'esbrinar el perquè d'aquestes decisions, malgrat el temps transcorregut des de que aquestes succeïen. Per això mateix, vàrem sol.licitar entrevista amb el Sr. alcalde i els srs. Lagares i Abuín, (a tots ells fem públic, des d'aquestes ratlles, el nostre agraïment per la seva paciència i col.laboració vers aquests aprenents de periodistes).

Parlem, primerament, amb ambdós ex-regidors de l'Àrea d'urbanisme, obres i serveis: srs. Josep Abuín i Narcís Lagares. De les seves declaracions n'hem fet aquest extracte: **"La raó fonamental de la meua dimissió és la desautorització, que en el seu moment es va voler fer, de la meua persona com a regidor d'una àrea concreta, com era la d'urbanisme"** (Sr. Abuín).

"El fet que m'ha obligat a plegar és que els companys de consistori varen adoptar una posició contrària a nosaltres, quan un mes abans havien decidit, tots, que actuarien d'una manera i se'ns havia donat poders per actuar d'aquesta manera" (Sr. Lagares). **"Nosaltres teníem una idea de com s'havia de portar la brigada. La brigada són treballadors de l'Ajuntament, i han de treballar com si treballessin per a qualsevol altra casa o empresa"** (Sr. Lagares).

"La Brigada no són males persones però, crec que, estan mal assessorades. Si bé, hi ha algun element que d'això en fa un abús, i arrossega a d'altres companys a no funcionar com

haurien de funcionar. Mai hem volgut ni matar-los, ni que es matessin treballant. Ara bé, sí que volíem que accomplissin els mínims que s'havien d'acomplir. I que, com a persones adultes i responsables, això, ho portessin a terme" (Sr. Abuín).

"El que no pot passar és que estant treballant a Racolta es deixi la feina per tal d'arribar a l'hora d'esmorzar al Prat de Sant Pere i quan aquesta acaba, aleshores se surti del Prat per a tornar a començar a treballar a Racolta. I amb això no nego el dret a gaudir de l'hora d'esmorzar" (Sr. Lagares).

"Després d'una reunió mantinguda, en dissabte, amb caràcter extraordinari, a la que es convocà a tot el consistori, on s'arribà a l'acord de fer venir un advocat laboralista per tal que ens informi i ens digui el millor que podem fer, i de consensuar un tipus d'actuació concreta, al cap d'un mes, se'ns planteja el tema d'una altra forma i se'ns desautoritza en la nostra acció. És clar que, per amor propi, això era inevitable que no ho poguéssim acceptar, i vaig dimiir" (Sr. Abuín).

"Es convoca ple extraordinari per decidir què es fa amb la Brigada. Queden, tots a una, que es parlarà amb aquesta i que l'Ajuntament es mostrarà ferm i dur i, si cal, s'arribarà a fer un expedient a algú. Es decideix que qui parli amb la Brigada sigui jo, en presència de l'alcalde i de l'altre regidor de l'àrea" (Sr. Lagares).

"La Brigada decideix alentir el seu ritme de treball i no fer hores extraordinàries en caps de setmana. Això va significar més treball per als regidors. Això fa, sembla, que alguns s'espantin. A les tres setmanes anem a una "informativa" i es decideix revocar tot el que s'havia dit abans" (Sr. Lagares).

"Hi ha d'altres qüestions, però, que jo tampoc no he entès mai com són: el referendun per ubicar el mercat de Besalú (i els seus resultats), la vinguda del president Pujol a la nostra vila (se'ns eliminà de la comissió de govern, aduint raons legals, uns dies abans d'aquesta, per por a que possessim "trabes" a aquesta visita, ja que nosaltres havíem format part de la "Comissió antiabocador") i l'invitació que se'n va fer, per a aquesta ocasió a alguna persona que feia quatre dies havia estat declarada "non grata" pel poble" (Sr. Abuín).

ESTABLIMENT ELITE

Electrodomèstics i regals - Servel Tècnic propi
GLÒRIA COSTA

C/. Major, 24 - Tel 59 01 11 - 17850 BESALÚ

"Si jo, com a regidor d'urbanisme, no tinc dret ni autonomia suficient per a dir que canviïn una bombeta, no veig cap altra alternativa que la dimissió" (Sr. Lagares).

"A mi, si em demanen qualsevol cosa els continuaré ajudant, com ho vaig fer amb el passat ajuntament i com ho faré amb el futur si m'ho demanen, però mai més des de dintre de l'Ajuntament" (Sr. Lagares).

"Com a persona i com a vilatà sempre que pugui aportar alguna cosa ho faré amb el mateix interès que ho he fet mentre he estat regidor" (Sr. Abuín).

Per altra banda, l'alcalde, el Sr. Joan Pèlachs, malgrat la seva amabilitat en rebre'ns, no va voler contestar a cap de les nostres preguntes més "directes" i ens va remetre, constantment, a l'escrit del parlament que va fer, responent al tercer punt de l'ordre del dia del ple que deia: acceptar la dimissió d'un regidor. Aquestes són algunes de les frases més significatives d'aquest text: *"Honestament, he de manifestar el sentiment d'impactant tristesa i desencís per la dimissió d'un regidor, en Narcís Lagares i Corominas, un company de consistori, per demés, entranable i bon amic, amb el qual comparteixo, allò que per a mi és fonamental; el respecte vers a voltes no coincidents criteris conceptuals o ideològics, per altra banda, perfectament lògics i lícits, -i afegiré a vegades positius- ja que són connaturals a la pròpia condició humana."*

"A partir d'aquí, atesa en ferm la seva renúncia, vaig creure adient, -malgrat reiteratives preguntes, no precisament només dels mitjans de comunicació, - els quals, al cap i a la fi, és la seva obligació professional-, la no formulació de cap mena de valoració que pogués donar peu a diferents lectures i interpretacions, com dissortadament acostuma a ser una pràctica habitual en aquests casos."

"Més que respondre a determinats fets i circumstàncies puntuals, la resposta resta suficientment reflectida i constatada, -equivocada o no al llarg d'aquests mesos de legislatura, mitjançant la màxima coherència i tolerància, d'uns criteris i actituds, en base a la predisposició a dialogar, prioritzant, això sí, la via, alternativa, l'alternativa de l'entesa amb tothom, tant a l'hora d'ecollar, oferint una total i natural receptivitat, -com en

els plantejaments, siguin els que siguin, negociar, gestionar per tal d'acostar posicions."

"En aquesta legislatura, podríem, ja estem en camí de fer realitat alguns projectes que d'anys ençà, eren endreçats en un calaix, i a més, això és importantíssim, podem construir, fixar els fonaments, per tal que Besalú, assoleixi el lloc que li correspon, a tots nivells. Tenim molts factors al nostre favor. Altra cosa, serà saber-los aprofitar."

"Ara bé, també tinc clar, que amb aquesta incoherència, amb aquesta reiterativa manca de solidaritat i d'entesa consistori, aconseguir aquests objectius, és pura i simple utopia."

Dit això, va posar el seu càrrec a disposició dels regidors. Afegeix però un annex, per **"aclair al màxim el contingut del text"** (segons les seves pròpies paraules) on hi diu: *"Quan faig referència a la insolidaritat, ho faig en sentit genèric i no precisament, com semblava haver-se pogut interpretar, com una al·lusió concreta als dos regidors que han presentat la seva dimissió. En tot cas, res més lluny de la realitat, puix que per insolidaritat, entre altres conceptes, entenc que no és precisament pel fet de diferir de criteris i de plantejaments puntuals, ans tot en contrari."*

Preguntat per si volia afegir quelcom al text del seu parlament, va indicar que per tal que tot fos més entenedor, aquell mateix matí (dia de l'entrevista) havia escrit quatre ratlles per a aquests redactors i per als lectors de TALLAFERRO, que són les que segueixen:

"A través de l'Ajuntament, sóc testimoni de puntuals vivències i situacions, que per la seva pròpia naturalesa problemàtica, m'indueixen, en base a una personal opció cristiana de la vida, a la tristesa i al desencís més profund. Només pot esperar-me la certesa, que després de la llarga foscor de la nit, ha d'aparèixer la joia, la llum clarificadora que precedeix el naixement d'un nou dia"

Fins aquí el que hem pogut esbrinar d'aquest afer. Perdoneu si ens hem fet gaire pesats. El Barça, a voltes, també fa partits estranys (Ai! la Copa d'Europa d'aquest any!)

TERESA MIR I
JORDI ZACARIAS

DES D'UN PUNT DE VISTA PSICOPEDAGÒGIC

Abans de començar l'etapa anomenada 2ª infància -que engloba els nens de 2 a 7 anys d'edat-, tal i com us havíem esmentat en l'article anterior, volem fer un incís sobre un tema important i que afecta durant el primer i segon anys de vida del nen, i que pensem requereix una atenció especial. És el tema: "Guarderia sí, guarderia no", dilema que

segurament es plantegen moltes mares en un moment donat de la vida del nen. Referent a això, podríem fer una distinció entre la mare que treballa i la mare que no treballa. La mare que treballa no té massa opcions per escollir, o bé porta el nen a la guarderia amb educadores especialitzades, o bé busca alguna cuidadora, com pot ser, per exemple, el cas de moltes àvies. Llavors, per altra banda, hi ha la mare que no treballa, que pot tenir més dificultat a l'hora de decidir-se per portar o no el nen a la guarderia. Però, tan per a un tipus de mare com l'altra, quins factors podrien tenir en compte a l'hora de prendre una decisió? Un dels raonaments que podrien fer-se és que portar el nen a la guarderia suposa una separació de la mare i de la família, que pot crear-li una ansietat, un tràngol pel nen innecessari, po-

dent-se quedar a casa amb la mare o amb algú de la família que el cuidi. Però potser també caldria reflexionar sobre un altre punt, tan o més important en el nen, que l'ansietat de separació, com és el procés de socialització -del qual ja havíem fet esment a l'article anterior-. Tots som conscients que els pares són uns agents impor-

tants per la socialització d'aquest nen, però no haurien de ser els únics, i un complement a tenir en compte són les guarderies, per la qualitat i quantitat d'experiències que el nen pot tenir, clarament diferenciables d'aquelles que tindrà a l'ambient familiar.

El nen començarà a conèixer que existeix un altre tipus de relació, a més de la que pot tenir amb els pares, que és la interacció social amb altres nens.

A part d'aquesta interacció, el nen reb una atenció individualitzada, adquireix uns aprenentatges, a més d'aprendre a conviure i col·laborar amb els altres i d'aprendre a jugar, se l'instauraran hàbits diferents als que podran adquirir a través dels pares... i tot un seguit d'altres punts, que sens dubte afavoriran el desenvolupament social i personal d'aquest nen.

Per això davant la dicotomia "Guarderia sí, guarderia no", únicament us resta als pares reflexionar i sospesar les avantatges i els inconvenients que té cadascuna de les opcions i, posteriorment, prendre una decisió personal i molt respectable.

Mari TORRES / Enric GUARDIOLA

LA CUINA BONA, SENZILLA, RÀPIDA I SALUDABLE DE LA SRTA. TERESA CUCALA

BACALLÀ AL BON GUST

Es necessita:

2 lliures de bacallà
4 cebetes
5 grans d'all

1 lliura de tomàquets
pebre vermell
1 fulla de llorer

una mica de farigola
julivert
pebrot escalibat o de conserva

Preparació:

Es fregeix el bacallà enfarinat, i es posa en una plàtera que pugui anar al forn.

Seguidament es prepara la salsa que tirem per sobre.

En l'oli del bacallà fregirem els alls i les cebes ben trinxades.

Hi posarem una mica de pebre vermell (de bona qualitat), la fulla de llorer, una mica de farigola i els tomàquets pelats i tallats ben petits.

Quan tot serà ben sofregit hi posarem una miqueta d'aigua.

Treurem el llorer i la

farigola i abocarem la salsa damunt el bacallà i guarnirem tot el sobre, amb tires de pebrot escalibat i all i julivert picat.

Es posa uns minutets al forn perquè la salsa i el bacallà es compenetrin, i ja es pot servir.

Si es vol, es poden fregir unes patatetes a rodanxes ben fines i en abundant oli, que acompanyen molt bé.

MOVIMENT DEMOGRÀFIC: Setembre/Octubre 1992

NAIXEMENTS:

Jessica Mazziotti i Corominas 17 / IX / 92
Francesc Solavera i Pons 21 / IX / 92
Albert Trayter i Puig 21 / X / 92

DEFUNCIONS:

Joan Bach i Callís 21 / IX / 92
Lluisa Puig i Raurell 10 / X / 92
Eudald Tubert i Oliveras 27 / X / 92
Dolors Viñas i Juanola 1 / XI / 92
Roc Canals i Torreguitart 5 / XI / 92
Maria Fages i Pont 23-24 / XI / 92

JA T'ESTARÀS QUIET. Casos aïllats?

Encara no fa gaires dies que el ministre Corcuera assegurava que es tractava de casos aïllats els que es donen que membres de la Guàrdia Civil torturin a detinguts. Corcuera, que tant li agrada de titllar de mentider al que diu o publica alguna cosa evident i que a ell no li agrada, va haver de reconèixer, davant l'evidència d'un parell de sentències que condemnaven a guàrdies civils per tortures, que aquests tipus de brutalitats es donen a les casernes i calabossos de tant "Benemérito Instituto". Això

sí, però, només alguns casos aïllats, va dir.

No vull pas dir tampoc, que torturar a la gent sigui una pràctica habitual i generalitzada, però Déu n'hi dó la brutalitat que corre. Si aquell tristement famós 23-F aquella gent van ser capaços d'assaltar la seu del parlament, segrestar tot un govern i els parlamentaris, fer ús indegut de les armes i repartir amenaces a tort i a dret, i en públic i davant les càmeres de TV, què no poden fer quan no els veu ningú?. Només ho saben ells i les pobres víctimes.

Corcuera s'afanya a lloar l'abnegació i la lleialtat de les seves "Fuerzas i cuerpos de Seguridad del Estado", però també deuen ser casos aïllats les recents detencions de funcionaris del "Cuerpo nacional de Policía" de la comissaria de Lloret de Mar. Aquells quatre policies se'ls acusa, de moment, de favorir el tràfic de drogues, perquè, segons reconeix el propi "governador civil", si eren consumidors de drogues coneixien perfectament qui les hi subministrava i, amb la seva prevaricadora actitud encobrien el traficant. Al cap de quatre o cinc dies, detenien a Sevilla cinc guàrdies civils també pels mateixos motius. Aquestes són unes altres mostres dels casos aïllats que fa referència Corcuera. Qui sap si a aquests també el proposaran per un ascens i els penjaran una medalla?

En Tejero era comandant de la Guàrdia Civil quan el van enxampar conspirant en l'anomenada "Operación Galaxia" quan planejava un cop d'estat. Al cap de pocs me-

sos, quan va passar el 23-F, ja l'havien ascendit a tinent coronel i, curiosament el Butlletí Oficial de l'estat del mateix dia del 23-F, publicava que se li concedia la medalla al mèrit... de no sé què.

En l'escorcoll al Club 2000 de Ventalló, van identificar un bon nombre de membres de les "Fuerzas y Cuerpos de Seguridad del Estado" que estaven consumint com a bons clients del local. També es van intervenir targetes de visita que aquesta gent deixava als responsables del local oferint-se per si algun dia necessitaven dels seus serveis. També devien ser casos aïllats... O més segur vicis adquirits, perquè tots sabem que a Besalú, i sense anar més lluny -que també hi trobaríem casos aïllats- en els temps de la post-guerra hi havia un brigada de la Guàrdia Civil que pactava amb els contrabandistes i amb els caçadors furtius, com a contrabandista i caçador furtiu que era.

FIDEL BALÉS i JUANOLA

L'ANTICRIST HA ARRIBAT

Vaig quedar indignat quan, durant aquests darrers mesos de setembre i octubre, sortien, en el Punt Diari, alguns comentaris sobre el nou catecisme que, sembla ser, aviat serà publicat en espanyol, malgrat que hagin estat infiltracions i no hi hagi res cert.

El primer d'aquests articles, fou la publicació dels manaments "nous", amb un comentari que els enquadraven. Crec que tots hi tenim moltes coses a dir, evidentment si l'església ens ho permet, doncs sembla ser que aviat no ens podrem moure de casa sense pecar.

Crec que l'església s'ha fotut de peus a la galleda, doncs es contradiu a ella mateixa i està donant una sensació de "cremada". Recapitem els "nous" manaments. El primer ens parla de ni llegir horòscops ni consultar astròlegs. Suposo que es refereix a totes les persones que ens dediquem a l'esoterisme: vidents, cartomàntics, llegidors de mans, d'oracles, etc..., doncs ara per ara, llegir, tothom llegeix el que li ve bé. Per què no? I la llibertat d'escollir, on és? Si un gran percentatge de la gent creu en els horòscops, no és pas per superstició, ans diria que aquests que hi creuen han

constatat que l'església els ha enganyat o no han trobat allò que busquen a través d'ella. I m'ho crec, doncs, per què diuen, per exemple, que els homosexuals han de ser cridats a la castedat però que cal acollir-los amb respecte, compassió i delicadesa, evitant així de discriminar-los? No són pas éssers subdesenvolupats amb malformacions físiques, psíquiques o genètiques, sinó repassem la història i veurem quants n'hi ha hagut d'intel·ligents que han sobresortit. Si els capellans (i com a qualsevol societat n'hi ha d'homo, hetero i bisexuals) tenen l'obligació de seguir una castedat (sense implicar que ho siguin), per què els que no escolleixin el celibat han de ser casts? Em demano el que és més important: el fet de reprimir uns sentiments o unes tendències, realitzant l'ideal de la vida cristiana (casar-se i procrear), però, alhora, viure amargat; o bé el fet d'acceptar-se a un mateix, sense fer mal a ningú, i viure amb pau (perquè no, complint altres deures de cristià). També considera que el fet de guanyar en un joc d'atzar priva al perdedor de la necessitat que pot tenir de menjar, o viure millor. Senyors! La sort, és la sort. Ara ve Nadal, i

tots o la majoria, comprarem números de loteria. Si toca, toca. Si no, no podem pas tenir cap depressió perquè al veí li han tocat molts de milions mentre que l'altre haurà de sobreviure amb el sou de la fàbrica. El fet de no conduir en estat d'embriaguesa, ni amb excés de velocitat, crec que és qüestió de la "Dirección General de Tráfico". Ja en veiem de publicitat macabra per a aquest fet! Els manaments que diuen de no acceptar suborns ni falsificar xecs ni fer evasió fiscal, què voleu que us digui... no es pot dir mai "d'aquesta aigua no en beuré". La dita popular diu: "fet a la llei, fet a la trampa". Ja ho sabem que deixant de pagar impostos, l'església també hi surt perdent, però sempre hi ha el recurs a vendre's quelcom que posseeixi. No seria pas la primera institució en vendre's els béns per a sobreviure. A més, tal com està el país política i econòmicament, només faltaria que els empresaris ho haguessin de declarar tot. Aleshores sí que viuríem en la pobresa! En quant a no menjar, ni beure, ni prendre medicines en excés, crec que és una qüestió del metge, no pas de l'església. No cal continuar resumint i comentant

BANC POPULAR

C/. Lluís Companys, 12 - Tel. 59 01 00 - 17850 BESALÚ (Girona)

manament per manament, només són foteses. Tots els hem llegit i han estat sobradament comentats al carrer, a casa, i al bar. Ara bé, una guerra, en sí, no serà mai justa, fins i tot quan s'han esgotat els mitjans pacífics. L'església s'ha mostrat carrinclona, ara més que mai, doncs torna a acceptar la pena de mort, però, sobretot, amb clemència. I què m'en dieu de l'abortament? Per què no és acceptat? També és un assassinat, igual com quan s'aplica la pena de mort a un innocent i això és descobert al cap d'un bon temps d'estar qui sap on. Crec que han desvariejat una

mica aquests aprenents de lleis. Aquests manaments són contradictoris pels temps que corren, o bé, potser és que ho tenim molt mal entès i és allò que l'idioma té: "la excepció de la regla". Suposo que aquests "nous manaments" han estat l'arma per a defensar-se de la caiguda de l'imperi eclesialístic.

Encara que actualment pequi (fa menys d'un any que no ho feia), m'agrada i llegeixo Nostradamus, el profeta o vident (com tants d'altres hi ha hagut en l'església). Té una quarteta que anuncia l'adveniment de l'anticrist, que diu: "Elegido será

Zorro (home astut), sin sonar palabra (callant). Haciendo el santo público viviendo pan de cebada (molt groller). Tirarizar después tanto de un golpe. Poniendo el pie a los más grandes en la garganta (tenir algú molt dominat)". La traducció ha estat ben feta, no pas per principiants com els que, segons el bisbe José Manuel Estepa, han traduït malament, a l'espanyol, els nous manaments que originàriament han estat en francès. Em demano, ara, si l'Anticrist no haurà nascut en el sinu de la mateixa església.

M. ESTEBAN

BÒSNIA-HERZEGOVINA O LA CRUESA D'UN MALSON EUROPEU

Últimament amb els esdeveniments de la guerra a l'antiga Iugoslàvia, recordem temps passats de la història europea, que semblava no havíem de reviuir mai més: temps de matances indiscriminades per parlar un diferent idioma, per estar a l'altra costat d'una hipotètica i molt discutible ratlla fronterera, per parlar una variant diferent del mateix idioma, o per tenir avantpassats de religions diferents.

Temps de camps d'extermini, (que això són i no altra cosa els camps de concentració), temps de bombardejos a poblacions civils amb l'únic objectiu d'aterrorir als supervivents, temps de "neteja ètnica", on la població autòctona, ha de fugir perquè els guanyadors tinguin terres i cases pels seus etc... encara que millor assassinar-los i si pot ésser amb crueltat. I tot això en plena Europa, al costat d'Itàlia i d'Austria etc..., en un lloc on la majoria de la població tenia un nivell de vida i una cultura similar a la nostra, totalment europea-occidental.

Ni la ONU (aquesta no estranya, perquè mai ha servit per gaire res), ni la OTAN, amb la gran potència dels USA, que quan no hi ha interessos vitals seus pel mitjà se'n desentén totalment, oblidant que si es vol ésser el gran gendarme del món ha d'actuar encara que no li agradi, ni encara pitjor els països europeus que estan a l'Otan i a l'UEO, (l'organitz. militar europea) han fet res de positiu per aturar el bany de sang, excepte unes declaracions diplomàtiques, un embarg a la potència agressora més simbòlic que real i unes amenaces sense ànim de complir-les.

Tot això, s'ha justificat de moltes maneres possibles: que la situació és molt complicada, quan se sap quina és la potència agressora, Sèrbia i el seu exèrcit, que és la major i millor part de l'ex-exèrcit iugoslau controlat pels serbis, un exèrcit per més inri

pagat per tots els ciutadans iugoslavs, amb uns irregulars que són els mateixos que els soldats regulars només que amb diferent uniforme; o que a Somàlia encara és pitjor, i sense que no s'hagi de fer més a Somàlia, quan això passa al costat de casa, en un país totalment europeu, i sinó que ho diguin als molts catalans que han passat les vacances a l'antiga Iugoslàvia, a llocs com Dubrovnik i altres.

Jo només dic que la majoria de governs europeus, comprès l'espanyol, i sobretot els presidents i els ministres d'assumptes exteriors tenen les mans tacades de sang, perquè també es pot ésser culpable per omissió quan estàs obligat a intervenir-hi i no ho fas. No només això, sinó que declarar un embargament d'armes a totes les parts, quan l'agressora està molt ben armada i es dificulta el dret legítim de les altres parts a l'autodefensa es éticament injustificable. Si no t'hi vols ficar, encara que sigui el deure dels europeus i de les entitats supraeuropees, com a mínim deixa fer.

Si una de les raons per no fer-ho d'alguns estats, entre ells l'espanyol, és parar els peus als nacionalismes no estatals, després de l'onada nacionalista als països de l'est Europeu, es que no han entès res i ens diu fins on hem arribat en aquest món. I tot això és molt perillós, fa pensar en un altre pacte de Múnic el 1938, quan Hitler va atacar i annexionar-se Txecoslovàquia i no se'l va aturar, deixant mans lliures a l'invasor nazi, després ho van pagar car amb la II guerra mundial.

Els polítics europeus d'avui no comprenen que si no s'impedeixen a temps les agressions imperialistes a altres pobles després se'n produeixen moltes més i és molt més difícil bloquejar-les, i resoldre els problemes per via pacífica.

JOAN MASMITJÀ

**ASSEGUANCES DE LA LLAR
PLANS DE JUBILACIÓ, a**

Gestoria Bassols

VA DE METGES I MEDECINA

SEGUINT AMB LA IDEA DE DONAR-VOS A CONÈIXER EL FUNCIONAMENT DE L'EQUIP HUMÀ DE LA NOSTRA ABS -ÀREA BÀSICA DE SALUT-, M'HE PROPOSAT DESCRUIRE EL TREBALL DE L'INFERMERA. M'HA MOGUT A FER-HO EL DESIG DE DONAR A CONÈIXER EL PAPER PROFESSIONAL D'INFERMERIA, DEL QUE MOLTES LA POBLACIÓ SOLS TÉ UNA VISIÓ PARCIAL DE LA SEVA FUNCIÓ.

ORGANITZACIÓ DE L'EQUIP D'INFERMERIA DE L'ABS DE BESALÚ.

L'equip d'infermeria de l'A.B.S. de Besalú està format per sis infermeres: cinc generalistes i una pediàtrica que, juntament amb els cinc metges generals i una pediatra, formen les sis unitats assistencials de l'E.A.P. -Equip d'Atenció Primària- de Besalú. Cada infermera, en companyia del metge amb qui forma unitat assistencial, té assignada una població fixa que oscil·la entre 1000 i 1200 persones. La distribució geogràfica d'aquestes unitats assistencials és com segueix:

Castellfollit - Oix - Barri del Fluvià:	1 de general.
Montagut - Sant Jaume de Llerca:	1 de general.
Tortellà - Argelaguer - Sales de Llerca:	1 de general
Besalú - Maià del Montcal - Beuda:	1 general i 1 pediàtrica

HORARIS D'ATENCIÓ D'INFERMERIA:

Horari d'atenció directa: diari de 8 a 15 hores els dies laborables. Durant aquest període, l'infermera presta l'atenció en consulta, l'atenció domiciliària i l'atenció d'urgència que es presenti al/s consultori/s local/s o als domicilis dels usuaris que té assignats.

Horari d'atenció continuada i urgències:

DIES LABORABLES: de 15 a 8 hores del dia següent.

DIES FESTIUS: de 8 hores del matí a 8 hores del dia següent. L'atenció continuada i d'urgències es cobreix de forma rotatòria entre les infermeres de l'E.A.P. al CAP de Besalú. Amb l'atenció continuada es fa la continuïtat de tractaments al CAP o bé als domicilis dels pacients.

CONSULTES D'INFERMERIA:

Cada infermera disposa als consultoris locals d'un espai físic on desenvolupa les seves funcions. Tot i que la infermera treballa sola a la seva consulta, el seu treball amb el metge és en equip, en col·laboració, per tal d'evitar duplicitats i interferències i així garantir una atenció global i multidisciplinària.

ESTRUCTURA DE LES VISITES:

Es fa seguint els criteris de visita espontània, programada i domiciliària. **Visita espontània:** Una hora diària. S'atenen les demandes directes dels usuaris. En tots els casos que l'estructura ho permet, es recomana la cita prèvia. **Visita programada:** Dues hores diàries. A la consulta programada s'atenen les demandes generades per l'EAP, especialment pel mateix metge amb qui l'infermera forma unitat assistencial i/o per programació de la pròpia infermera.

Visita domiciliària: El temps que cada dia l'infermera dedica a l'atenció domiciliària ve donat pel nombre de domicilis en els que ha de prestar atenció a processos aguts o bé control de processos crònics. En qualsevol cas, és un horari que s'adapta a les prioritats que requereixen les activitats a realitzar -aplicació horària de tractaments, necessitats específiques del propi usuari, etc.-

La visita domiciliària d'infermeria pot estar originada per:
-demanda del propi usuari. -demanda de qualsevol membre de l'EAP. -programació de la pròpia infermera.

ACTIVITATS D'INFERMERIA:

Les activitats que realitza la infermera en la consulta, en el domicili o en la comunitat, venen donades per les seves funcions com a professional i com a membre de l'EAP.

ACTIVITATS ASSISTENCIALS:

Activitats pròpies d'infermeria: Valoració de les necessitats bàsiques alterades, diagnòstic d'infermeria, prioritització de necessitats, objectius i activitats. Avaluació del procés i modificació si és necessari.

Activitats independents: -Fer el seguiment de pacients inclosos en els programes de salut establerts en l'àrea: diabetis, visita domiciliària, vacunació anti-tetànica, activitats preventives i, en pediatria, seguiment del nen sa, vacunacions sistemàtiques als escolars i programes de desenvolupament psico-motriu. - Seguiment d'hipertensos. -Control d'obesitat. -Aplicació de tractaments segons protocols o pautes establertes pel metge. -Col·laboració amb el metge per a establir el diagnòstic mèdic. Totes aquestes activitats es fonamenten bàsicament en l'observació, l'entrevista i l'anamnesis. Els registres d'activitats es fan utilitzant l'H.C.A.P. -Història Clínica. d'Assistència Primària- i els fulls de seguiment de programes o protocols acceptats per l'EAP.

ACTIVITATS D'EDUCACIÓ DE LA SALUT: L'infermera, a nivell personal i familiar, dóna informació i suport psicològic, així com també educació sanitària, al voltant de problemes de salut concrets, o sobre altres temes no relacionats amb el procés, però també d'interès. S'interessa per a canviar els hàbits nocius, els mals entesos, etc. A nivell de la comunitat, s'ha treballat amb grups concrets: diabètics i escolars.

ACTIVITATS COORDINADES ENTRE ELS MEMBRES DE L'EAP:

Amb el propi equip d'infermeria: -Reunions periòdiques al CAP de Besalú (dues vegades al mes, com a mínim). -Definició d'objectius, execució i avaluació. -Elaboració de dos programes de salut: atenció a la gent gran i vacunació antitetànica.

Amb tot l'EAP: *participa en: -La definició dels objectius comuns de l'EAP, en l'execució i l'avaluació (anualment). -Les reunions periòdiques (una vegada al mes, com a mínim). -L'elaboració del programa de diabetis que s'està desenvolupant a l'àrea. - En l'elaboració dels programes de formació continuada que es fan anualment.

*coordina amb l'Assistent Social els problemes que detecta en la població. *seguiment de nens amb problemàtica psicosocial, amb el metge pediatra, assistent social, psicòleg de la Llar d'Infants, de les escoles i del Centre de derivació d'Olot (ESMI). *s'encarrega del manteniment i de l'existència del material fungible a les consultes. *realitza les tasques d'esterilització del material de cures (instrumentals, gasses, etc.)

ACTIVITATS FORMATIVES / INVESTIGACIÓ:

*L'Àrea està reconeguda per a l'ensenyament de pre-grau d'infermeria. Degut a això, les infermeres col·laboren en la formació dels alumnes.

*Participa en els programes de formació continuada de l'àrea. *Col·labora en varis estudis d'investigació, derivats de l'exercici dels professionals de l'EAP.

-Avaluació del programa de diabetis. -Avaluació del programa d'activitats preventives. -Avaluació de la qualitat assistencial de l'atenció al nen al passar del pediatra al metge generalista. -Avaluació de criteris de qualitat d'atenció domiciliària. -Treball d'investigació amb alumnes d'infermeria.

ISABEL FERNÁNDEZ

CARTES AL DIRECTOR:

ELS TEXTOS TRAMESOS A AQUESTA SECCIÓ NO HAN D'EXCEDIR DE 20 RATLLES MECANOGRAFIQUES. L'AUTOR ELS PODRÀ SIGNAR AMB INICIALS O PSEUDÒNIM SI HO SOL LICITA, PERÒ L'ORIGINAL HA DE VENIR SIGNAT I ÉS IMPRESCINDIBLE QUE HI FIGURIN EL DOMICILI, EL TELÈFON I EL NÚMERO DE DNI O PASSAPORT DEL SEU AUTOR. TALLAFERROES RESERVA EL DRET DE PUBLICAR LES COMUNICACIONS TRAMESES, I EL DRET DE RESUMIR-LES QUAN HO CONSIDERI OPORTÚ.

EN DEFENSA DE L'USUARI

Vaig llegir amb deteniment l'article "Va de metges i medecina" aparegut a la vostra revista el Setembre-Octubre i crec que caldria fer algunes reflexions.

La medecina està vivint un profund procés de deshumanització. Qui no recorda amb enyorança el típic metge de poble, quan venia a casa a visitar l'avi, aquell que es deixava el rellotge a la consulta per a oblidar-se de l'hora. S'asseia a taula a fer un mos i es preocupava tant de malalties com dels altres problemes de la família. Qui no recorda amb enyorança el metge que et telefonava a casa l'endemà de la visita per saber si ja et trobaves millor.

Als 10 anys quan volia ser metge no pensava mai en el treballador d'hospital, que es sol oblidar de la persona i tracta la malaltia. Jo m'imaginava gran, assegut davant d'una taula amb un llum i un llibre obert, amb unes lleixes carregades de llibres gruixuts i una tauleta amb medecines i injeccions. M'imaginava passejant pel carrer, amb un abric i una bufanda i com no, un maletí, anant a veure un malalt i rebent-me amb una tassa de llet calenta o un cafè. Uns minuts parlant de la malaltia i uns altres de com arreglar el món.

Però les coses han canviat, estan canviant. El metge de poble passa a ser un assalariat, una persona més a darrera un mostrador d'un servei públic (amb tot el que comporta ser funcionari d'un servei públic) establerts en uns departaments anomenats Àrees Bàsiques de Salut.

Els malalts es converteixen en unes malalties que, segons unes estadístiques, es curen amb un cert medicament.

Aquests fets comporten deixar de veure el metge com l'amic de la família i veure'l com a un treballador que "cobra per curar-me".

L'ABS representa disposar de metges i infermers que porten una pràctica hospitalària, amb uns millors coneixements so-

bre els tractaments de les malalties. Però, és clar, també comporta la protocolització del malalt, l'encaixonar-lo dins d'unes estadístiques i l'oblidar que darrera la malaltia hi segueix havent un malalt. (l'Usuari com se l'anomena ara).

"Obert de 9 a 3, de 9 a 11 visites concertades, de 11 a 1 visites sense programar, de 1 a 2 domicilis, de 2 a 3 reunions, de 9 a 10 sucres, de 10 a 11 pressions, d'11 a 12 injeccions, de 12 a 1 cures, de 1 a 2 domicilis, d'11 a 12 receptes, de 9 a 10 dilluns i divendres extraccions, pediatria d'11 a 1, comadroneja de 10 a 12."

Aigües pot imaginar els maldecaps d'un diabètic que porta el nen a visitar i que es vol prendre la pressió i curar la llaga de la cama. S'han acabat els problemes personals a cal metge, "no hi ha temps". Ja no es pot pretendre estar malalt un dia sinó un dia per l'altre que "avui no tenim hora per donar-te". Ja no es pot pretendre que et piqui un gra avui perquè la recepta per a la pomada no estarà fins demà.

"Ara que t'has visitat demana número per l'injecció, agafa hora per la setmana que ve i demana número per a les anàlisis."

"Crido el metge o anem directe a Girona. Si crido el metge em faran anar a Olot i tinc tots els papers a Girona."

"Em trobo prou malalt com per cridar el metge?, vols dir que si m'estiro no em passarà?"

"No dona, deu haver estat un mal gest, com vols que sigui el cor."

Massa maldecaps, massa decisions com per a que endemés s'hagi de preocupar de si és prou el que té com per anar al metge.

"Quantes vegades s'ha de vomitar per a que se't visiti?"

"De quants metres s'ha de caure per a poder anar a urgències?"

"A partir de quanta temperatura em visitareu el nen?"

Queixant-nos que ve massa gent a visitar-se o per massa poca cosa es córre el perill de passar a la medecina subdesenvolupada del "ja no puc més, vaig al metge" i del "havia de haver vingut abans".

No trobo lícit queixar-nos que la gent pren massa medecines; no som potser nosaltres qui els hi hem acostumat, no som

potser nosaltres, qui, enlloc de fer ús de la paraula i explicar un diferent estil de vida fem ús del talonari de receptes per a no perdre temps. No ens trobem potser davant d'una medecina privada que per a guanyar-se la confiança del malalt recepta a tort i a dret?

"El del Seguro no m'ha volgut fer la medecina".

"El particular m'ha dit que té pulmonia i s'ha de posar 11 injeccions. El del Seguro només em donava un xarop".

Hi ha massa coses en el sistema que no funcionen i potser hi ha massa metges que no volen que funcionin.

"Si vens pel Seguro hauràs d'esperar 4 mesos, si vens a la Clínica t'ho farà demà".

No és la gent qui ha de prendre la iniciativa de no anar al metge o de no comprar la medecina, sinó que és l'equip sanitari qui ha de fer el primer pas per a enriquir l'educació del seu poble, llavors podran tenir la capacitat de saber reconèixer quan han de fer ús del metge. Per això m'hauria fet molt més feliç llegir el Tallaferra i assabentar-me de l'organització de xerrades sobre la diabetis, l'infart, jornades a les escoles sobre el tabac, l'alcohol, el refredat o qualsevol altra malaltia i no veure unes estadístiques de "massa feina".

Besalú es mereix una bona Educació Sanitària i té metges prou preparats per a que l'hi sigui donada.

És aquí on resideix el veritable esperit del metge i el veritable esperit de l'Àrea Bàsica: l'ensenyança per a la prevenció. S'han de fer moltes reflexions, i a tots els àmbits, però hem de pensar que per a canviar quelcom primer s'ha de recobrar la confiança del malalt en el seu metge i aquest fet requereix indiscutiblement tornar a humanitzar la Medecina.

RAMON BRUGADA

HI HA MILLORS MANERES DE FER RIURE

-Aquesta crítica va adreçada als responsables de la Bugaderia.

No és que no tingui sentit del humor, però els criteris de respecte i bon gust meus, envers els vostres varien com de la nit al dia.

Posar-se al nivell de les xafarderes de Besalú, és posar-se a un nivell molt decient i antiqüat per a una revista que es defineix a sí mateixa d'opinió i informació vilatana. Possiblement això de la Bugaderia també és informació, però de molt bai-

xa qualitat.

Sincerament creia que Besalú a la llarga podria ser un poble de mentalitat oberta on la gent deixés enrera el passat, on hi cabien les xafarderes amb la ment "retorcida" que directa o indirectament feien molt mal al seus convilatans, però si una revista com Tallaferro segueix el mateix camí que totes les xafarderes ho veig molt negre!

Amb aquesta crítica no vull deixar malament a la gent que escriu aquesta secció, perquè no és el contingut ni la manera de redactar-ho. El que em molesta és senzillament, el fet que a la llarga podria ésser un niu de mentides.

Salut i humor, però un humor que faci riure a tothom, no només a aquells que no siguin esmentats a la secció "La Bugaderia".

PILAR JOU i COMPTA

CARTA OBERTA AL SENYOR VENTURA

Amb el convenciment que algun dia més o menys llunyà els historiadors faran ús de les pàgines del Tallaferro per obtenir dades per elaborar una narració sobre la història de Besalú, m'adreço a vós perquè quedí constància a les pàgines d'aquesta revista d'almenys una de les falsetats que va incórrer el senyor Francesc Ventura i Siqués quan va ser entrevistat per la secció Homenots, que Tallaferro va publicar en el número 44.

En aquells Homenots, el senyor Ventura nega que existís a Besalú una entesa entre empresaris per no donar feina als treballadors del poble que pleguessin d'una altra empresa, també del poble. Això, el senyor Ventura -i també molts de besaluencs que callen- sap que és mentida. És massa aviat per falsejar una història tant recent amb la pretensió que tothom se la cregui. Encara hi ha veïns de Besalú que treballen fora de la població a conseqüència d'aquell "contuberni de les guixeres", com anomenàvem popularment a la cacicada. Aquesta no pot quedar amagada davant la història del nostre poble per unes manifestacions públiques, aparentment innocents, d'un dels seus protagonistes.

FIDEL BALÉS i JUANOLA

L'AIGUA A BESALÚ

Si d'un temps cap aquí heu seguit les informacions meteorològiques, de ben segur que, alguna vegada, heu sentit en boca dels homes -i dones- del temps que

caldria remuntar molts anys enrera en la història de la meteorologia, per trobar-nos amb un any tant plujós com el que estem visquent. Ha plogut molt i potser continuàrà fent-ho, i com a conseqüència hi ha d'haver unes grans reserves d'aigua però, aquesta lògica no es compleix, com a mínim a Can Camps: obres l'aixeta i no en surt pas d'aigua. Immediatament et fas aquesta pregunta: "Què passa? Com potser que amb la quantitat de litres que han arribat a caure no tinguem aigua?" I després ens convencem a nosaltres mateixos que és probable que hi hagi alguna cosa espatllada, i que hagin tancat l'aigua per tal d'arreglar-la. Ara bé, quan aquesta situació s'allarga fins l'endemà, l'altre o el de més cap enllà, tens la lleugera impressió que se't rifen.

Vols rentar la roba, dutxar-te o fer qualsevol cosa amb l'aigua... però no n'hi ha. Enmig de tot això, si algú se li acut trucar a l'Ajuntament, ja se'n pot estalviar; allí li diran que saben tant com ell. A més a més, a les persones o persona que se'ls hi hagi d'ocórrer d'avisar als futurs afectats, no sé perquè, no se'ls hi acudeix, tampoc. Davant d'aquesta impotència, l'única alternativa que tens és espavilar-te d'alguna manera. Per posar un exemple, a l'estil de la recepte culinària: agafes un parell o tres d'olles, les omplis d'aigua i les fas escalfar als fogons, un cop l'aigua és ben calenta la buides en un cossi o galleda i amb l'acompanyament d'un bon ansat, aconseguiras dutxar-te, és una bona manera d'emular els nostres avis. Deixeu-me que us digui que l'enllumenat públic fa uns mesos tampoc complia com calia. Era negra nit i tothom havia de passejar a les palpentres. Va ser qüestió d'anar-hi posant pell morta.

Només imaginem-nos, per uns moments, que ens fa el burro el telèfon, i el del butà no es presenta durant una bona temporada, i Can Camps semblarà una reserva d'indis, perquè ens haurem d'escalfar amb foc -alguns ja ho fan-, comunicar-nos amb senyals de fum i anar-nos-en al riu -depén de quin- a banyar-nos. Deixant de banda les bromes, crec que s'hauria de posar fi a tantes mostres d'incompetència, no només a aquest barri, sinó també a la resta del poble, perquè segons tinc entès, aquestes deficiències també les pateixen d'altres barris de Besalú, ja sigui el propi consistori o l'Associació de Veïns.

MARTÍ GIRONELL i GAMERO,
un veí de Can Camps

BESALÚ. COM ÉS? COM POT ÉSSER?

Qui ha originat aquest escrit, ha estat un estimat i entranyable amic de la infància. Un home que avui està molt ben situat i considerat en la nostra societat però que com jo, està tocat de la tramontana i diu les coses tal com les sent, prescindint de si t'agraden o no.

Un dia, d'això no fa molt, vàrem anar a dinar junts, doncs feia temps que no ens vèiem i ens volíem explicar moltes coses: entre la conversa va sortir Besalú. Aquestes paraules són seves, no hi afegixo ni en tres res, (perdoneu les paraulotes): *Què cony foteu els torra-pipes de Besalú? Teniu un poble dels més preciosos que hi ha i està totalment abandonat. Podria tenir un atractiu extraordinari pel turisme de selecció i no cuideu res de res, sembla que us hàgiu pixat amb tot. Això no té perdó de Déu. Menys mal que us han fet una plaça meravellosa, que suposo us fa vergonya d'ensenyar. No hi ha com estar bé amb la Generalitat... I tú, cony! apotecari de no si fa quaranta anys, fill adoptiu i no sé si alguna altra punyeteria... no fots res per això? Què s'ha fet d'aquell Joan de la nostra joventut que no parava, que el trobaves a tot arreu, que era un cony de belluguet? És que ja no trempes de cap manera...?*

Perdoneu el vocabulari tant poc ortodoxa del meu amic però va ésser aquest i això que ell és una persona de categoria, molt sociable, culte i fins i tot força sentimental... Per això potser ens avenim tant. Aquestes paraules dites així, barroerament i sense embuts, varen afectar-me seriosament! Per una part em varen fer mal al considerar com si fossin un desprestigi per Besalú i per l'altra varen fer-me donar compte d'una realitat que moltes vegades ja havia plantejat i considerat, però mai d'una manera tant cruenta.

Avui, passat aquest fet, més que mai he recapacitat sovint sobre les paraules de l'amic tot preguntant-me: *és cert el que et va dir o és un exagerat?*. He arribat a la conclusió que l'expressió de l'amic fou esparracada i potser una mica tremendista però que dissortadament, en el fons tenia tota la raó.

Jo us convido a que plegats reflexionem serenament i fredament sobre la nostra Vila. En coneixeu gaires de més o tant boniques? Que tinguin la solera d'un passat històric-monumental com el nostre, amb realitats presents que són testimonis vivents de tot unes vides?. Que el

seu nom ompli pàgines de llibres d'història, d'art, culturals, sociològics...?

Em ve a la memòria una frase que no recordo de qui és però que diu: "No es pot viure de la Història". Això és cert i jo hi afegeixo: que preferir viure d'això és preferir viure de renda d'un paper que no dóna dividends. Però nosaltres tenim molt més que història. Tenim una realitat palpable i meravellosa que a més d'ésser testimoni real d'un passat, té un present amb una prestància increïble i invaluable.

Aquest és el nostre tresor, el llegat que els nostres avantpassats ens han deixat com una herència permanent que es valora més cada dia. I ara preguntem-nos: Quin rendiment cultural i material en traiem de tot això?. Siguem sincers, jo almenys he de dir-me: Quina vergonya, no sóc capàs, em veig impotent d'oferir res, tot i tenint les mans plenes. No us passa el mateix a vosaltres? Vull creure, encara que no sigui només pel meu consol, que també us succeeix.

Donem-nos compte que tots els pobles exploten, en el bon sentit de la paraula, els recursos propis. Sobren exemples. Per què nosaltres no sabem treure rendiment d'aquest tresor que posem que el temps i la Providència ha posat en les nostres mans?. Som conscients?. Tenim

responsabilitat?. Estimem el nostre Poble?. Volem que Besalú tingui l'importància i entitat que es mereix?. Segurament que tots contestaríem aquestes preguntes amb un sí categòric, però cal pensar que si no existeixen fets reals i palpables, aquestes paraules soles, és un fer volar coloms i encara sense ales.

Per favor, pensem molt seriosament sobre tot això, sentim plenament el deure, l'importància i l'obligació que deguem, no solsament al nostre poble sinó a nosaltres mateixos.

Besalú podria ésser un centre turístic de molta categoria. M'atreveixo a dir que de primera categoria, sols és qüestió d'oferir-lo com es mereix: net, cuidat, amb un servei d'informació i turisme permanent, cotar-lo d'elements fonamentals i factibles, canviar la seva fisonomia amb petits detalls, promoure amb un seny i amb gust una campanya de promoció... i tantes coses més.

Jo em pregunto: per què tots plegats, motivats per l'amor al poble i dirigits per les nostres autoritats, no fem reunions, estudiem algun pla de futur, oferint tots la col·laboració i el treball per fer un Besalú millor?

Siguem conscients que la nostra Vila és un poble estancat fins per desgràcia en

procés de decadència: Com està l'agricultura?. I l'indústria?. On hi ha un signe una mica eloqüent de desenvolupament?. Quin futur espera als joves d'aquesta generació en llocs de treball, ocupació...?. Per on pot esbrinar-se un futur una mica esperançador?

No vull acabar aquestes ratlles amb pessimisme ni movent les espatlles estoïcament, actitud pròpia de persones inútils. Vull fer un crit d'atenció i despertar a aquells que encara viuen de l'història i del passat sense pensar que se'ls pot trencar la poltrona qualsevol dia. Encoratjar també a qui per timidesa o per conveniència va pel món amb les mans a la butxaca sense fer res més que gastar el forro dels pantalons. I sobretot estimular, jo vull creure que a la majoria, a que canviem aquella dita de "No hi ha res a fer per la fe" Tot està per fer" i tot és possible si ens unim i ens vinculem amb l'il·lusió d'ésser útils al nostre Poble i a nosaltres mateixos.

Diu el poeta: "Per negra que sigui la nit, el cel té sempre estrelles". Sapiguem nosaltres esvaïr les boires de l'indiferència, la comoditat, la conveniència i contemplem el Besalú bonic i prosper que tots junts i amb l'ajuda de Déu podem lograr. Crec que ens val la pena!

JOAN GRATACÓS

HOMENOTS - Entrevista a en Cinto Riu

Avui fem els homenots a en Cinto Riu i Masmitjà, un home de 92 anys, que encara ara, per distreure'ns llegeix el diari, mira la televisió, segueix el Tallaferro i passa algunes estones a l'hort. Amb en Cinto ens acompanyen els seus dos fills, en Vicenç i la Lola, entre tots tres recordem la seva vida i la de la seva família, encara que s'ha de dir que la memòria d'en Cinto és excel·lent.

Cinto, feu-nos una petita biografia de la vostra vida.

Vaig néixer el 20 de novembre de 1900 a Can Pere Pau, al veïnat de Brugués a Maià de Montcal però tan lluny del poble de Maià com Besalú. De petit vaig fer dos o tres anys de pastor. A estudi anava a Dosquers, perquè ho

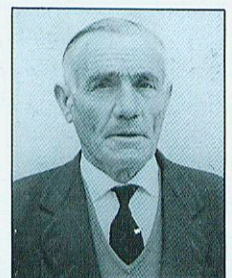
tenia més a la vora que Maià, estudiava amb el senyor Cosme, germà del capellà, Mossèn Miquel, després vaig fer d'aprenent de paleta a Maià, amb en Rita, encara avui viuen els seus hereus a Can Rita, amb ell vaig treballar molt de temps a Can Noguer de Sagaró. De jove venia a Besalú a ballar entre altres coses, i a Besalú, vaig conèixer, a la que després seria la meva dona, la Maria de l'Hospital (Sant Julià), ja que la seva família vivia a l'Hospital.

Cinto, ens podeu parlar de l'Hospital, com era en aquell temps?

La mare de la Maria havia estat una gran remeiera i ella i el seu home cuidaven els malalts i els bojós que estaven a

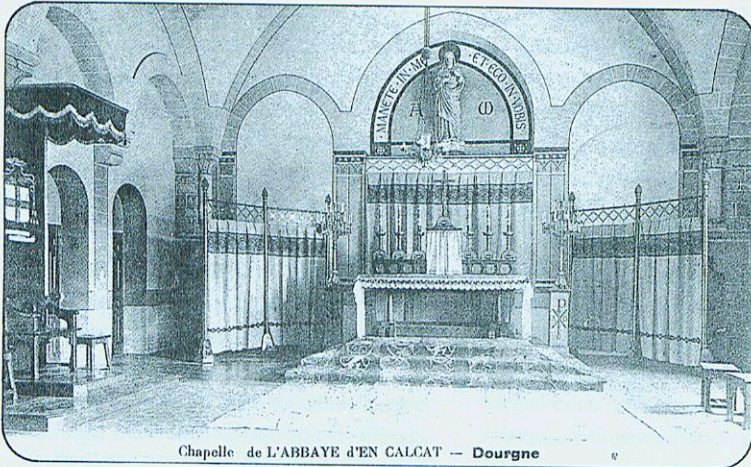
l'Hospital (Sant Julià), era com una mena de lloguer per viure-hi. L'Hospital, en aquell temps era com un asil per malalts i bojós, tots molt pobres. Això abans d'arribar a l'Hospital les monges vellores encara hi van viure un cert temps.

Com a coses a dir, moltes, recordo que la meva dona, quan era petita, esclovellava les pinyes amb una bola que tenien, i un drapaire que corria pel poble, la va comprar per quatre rals. Aquesta bola va resultar ésser de platí que en aquell temps, a Barcelona van pagar per la bola una veritable fortuna, 800.000 pessetes, fins i tot va sortir el fet a la premsa. També el meu sogre explicava que tenia un intern que estava boig i sempre deia que

es volia suïcidar, i com que el meu sogre ja ho sabia, ficava coves de palla sota la finestra i quan l'home es tirava queia sobre la palla.

El meu sogre també va ésser enterramorts durant 58 anys, un 85% dels morts els enterrava de franc, a terra, perquè no tenien diners, i només la resta pagava; que eren els únics que tenien alguna cosa per poder pagar. Abans de casar-me amb la meva dona, ella i la seva família, van anar

Chapelle de L'ABBAYE d'EN CALCAT — Dourgne

calcat. En agraïment els van oferir que es quedessin a l'Encalcat i els monjos van voler construir-hi una església, i van llogar paletes de Besalú. Hi vaig anar-hi amb l'Amadeu Sala, en Baldi-

a viure a una part d'on ara hi ha la Cúria. **I després, on vau fer el servei militar?**

Després vaig fer el servei a Melilla, a cobrir baixes, era el desastre d'Annual, i la campanya de Nador, amb el general Silvestre. Més tard vaig acabar de fer el servei a la Brigada Obrera Topogràfica, que eren els que feien el mapa d'Espanya, vaig estar a molts pobles entre la Selva i el Montseny: Sant Antoni de Vilamajor, a tocar Cardedeu, Caldes, Llagostera; i a Llagostera, vaig complir quan em vaig assabentar que els de la meua lleva ja plegaven.

Em vaig casar als 24 anys, i feia cinc anys que festejava, dels quals tres anys i dos dies de mili, i com vaig ésser a Besalú, feia una mica de tot: de pagès, de paleta, quan hi havia feina, fins i tot vaig anar a veremes, aleshores vam comprar la casa de l'era d'en Martinot, que encara és meua. I vaig començar a fer el Pont Nou, la primera vegada que es va fer, treballant allà en Lagares em va llogar per paleta, i treballava molt per ell, acabat el pont, els monjos benedictins ens varen llogar per fer el monestir d'Encalcat.

Cinto, parleu-nos dels frares, com va ésser que vau anar a l'Encalcat a fer un monestir? Aquests monjos benedictins, eren monjos francesos que s'estaven a Besalú, però per la guerra del 14 van anar a lluitar i a cuidar ferits de guerra francesos a l'En-

calcat. En agraïment els van oferir que es quedessin a l'Encalcat i els monjos van voler construir-hi una església, i van llogar paletes de Besalú. Hi vaig anar-hi amb l'Amadeu Sala, en Baldi-ri Fiol, en Pere Pistola i en Feliu Xiu. Ens hi vàrem estar dos anys, allà ho feiem tot, des de tallar la pedra fins els pilars, guanyàvem deu pessetes i ens pagaven el mantenir, rebíem la paga cada tres mesos, gairebé era el doble de el que es cobrava aquí, a més hi havia una escola de dibuix i de paleta per tothom que hi volgués aprendre l'ofici. Encara guardo una carta del prior, del pare Plàcido diem-me que tenia la casa oberta sempre que hi volgués anar. Els monjos a l'Encalcat van voler fer una església igual que la de S. Pere, per recordar on havien estat aquests anys, i així es va fer, només que més gran. **Continuem amb la vostra vida, després què vau fer? Com vau passar la guerra civil?** Aleshores vaig tornar a Besalú, fent feines de pagès i de paleta. Per la guerra em van destinar a fortificacions, i quan anaven mal dades, i jo ja sabia què era una guerra, i més civil, que és molt més dolenta, em vaig amagar a la Barraca, al Pí de Sant Josep. Per aquell tros hi havia altra gent amagada. El menjar el portava en Lluís Masset, aleshores un vailet de quinze anys.

I després de la guerra? Després vaig treballar amb el meu germà a Mallorca, l'hotel Obelisco, de 18 plantes, el segon hotel que feia el meu germà. Més tard vaig treballar unes temporades amb en Marcial i el meu fill Vicenç, fins que em vaig

jubilar.

Cinto, com era la feina de paleta, en aquell temps? Era molt diferent la vida del paleta, tot era manual, i no es feien gaires cases, no sempre hi havia feina, aquí a Besalú. La temporada millor va ésser en temps de la República quan es van fer les Escoles, el Matadero, l'arranjament del Cementiri, la portada d'aigües del Ginebra i el rec Nou, amb el qual es varen fer molts horts nous.

Hi havien moltes fàbriques d'obra, (de fabricació de material per la construcció) a Besalú, o pels voltants?

Sí, n'hi havia moltes: l'Obra de Can Rosset, la d'en Martinet de les Carreteries, la Teuleria d'en Palet, Can Ben Solà, la del Burrò... La calç nosaltres l'anavem a buscar a Gircós, i el guix a Sagaró, a Can Sangs.

Gràcies Cinto, per la vostra juda en recordar aquell temps. Teniu alguna cosa més a dir? Només em cal dir que he trobat molt bona família, i els meus fills em cuiden molt bé, ara ja tinc dos néts i cinc besnéts.

llibreria
Capellades

Papereria - Impremta
Objectes escriptori
Joguines

Av. President Companys, 5 - Tel. 59 07 90 - BESALÚ

RÀDIO BESALÚ

Tant la Junta com el gruix de gent integrant de RÀDIO BESALÚ, us demanem disculpes per totes aquestes setmanes que us hem tingut sense emissió, cosa totalment aliena a la nostra voluntat. La causa és ben senzilla: problemes tècnics. Com a conseqüència d'aquelles tempestuoses, intenses i eternes pluges, els nostres aparells en van quedar greument afectats, per la qual cosa els hem hagut d'arreglar. Aprofitant aquest fet vam decidir que era el moment idoni per fer ajustar el nostre punt, és a dir, canviar a la freqüència que, per llei, ens pertoca.

Així doncs, a partir d'ara ja ens podeu continuar escoltant, però ho heu de fer sintonitzant el 107.8 F.M., i no pas el cent-set punt dos com abans; i esperem que gaudiu de la nostra companyia tant o més que abans.

RÀDIO BESALÚ, la ràdio.

PROGRAMACIÓ - 107.2 FM:

DIVENDRES:

- 19:00 - 20:00 h.: SO XIRUC. Pere Ventura.
 20:00 - 22:00 h.: FÓRA D'ÒBITA. Miquel Riu.
 22:00 - 23:00 h.: FERROCOLAT. Jesús Banal.
 -Connexió amb Ràdio Olot-

DISSABTE:

- 10:00 - 12:00 h.: RESACA. Ferran Cuevas i Jordi Pujolar.
 12:00 - 13:00 h.: GOOD MORNING, VIETNAM!. J. Vaquero.
 13:00 - 14:00 h.: EL DRET A OPINAR. M. López i E. Vilar.
 14:00 - 15:00 h.: FREQUÈNCIA PIRATA. Vicens Bosch.
 15:00 - 16:00 h.: GOTA A GOTA. Joan "Zafoni".
 16:00 - 17:00 h.: ROCKAPOPOP. Xavi Roca.
 17:00 - 18:00 h.: ENTRE COMETES. Martí Gironell.
 19:00 - 20:00 h.: CORROSIÓ CEREBRAL. Lluís Torrent.
 20:00 - 22:00 h.: INDECÍS. C. López, G. Sarquella, J. Roura i D. Bausó
 -Connexió amb Ràdio Olot-

DIMENGE:

- 10:00 - 11:00 h.: ESCOLTEM SARDANES. X. Grau i J. Abuin.

A cada hora, les notícies de Catalunya Ràdio.

NOVETATS DISCOGRÀFIQUES

1.- BRIAN MAY - Back to the light	11.- OLÉ, OLÉ - Al descubierto
2.- PETER GABRIEL - Us	12.- GEORGE HARRISON - Live in Japan
3.- ZOOIL.LÒGICS - Tu rai!!	13.- THE REMBRANDTS - Untitled
4.- ERIC CLAPTON - Unplugged	14.- VALERA - Ardo en deseos
5.- REM - Automatic for the people	16.- MARC ALMOND - Tenement Symphony
6.- JON BON JOVI - Love got to keep faith	17.- EL LÍMITE - Para no tocar el mundo
7.- N'GAI N'GAI - Barres i birres	18.- INNER CIRCLE - Bad to the bone
8.- SINEAD O'CONNOR - Am I not your girl?	19.- WAS (NOT WAS) - Hello... I'm jail
9.- BOBBY BROWN - Bobby	20.- FRANÇOIS FELDMAN - Magic Boulevard
10.- ARTIST UNITED FOR NATURE - Earthrise	

L'ORQUESTRA: músics i berra tots per terra.

Per aquells que no ho sàpiguen, i els que si feu el favor de perdonar-me, l'orquestra "era" un programa que s'emetia de dilluns a divendres de tres a quatre de la tarda (número u d'audiència a Catalunya en aquesta franja horària) a Catalunya Ràdio, la ràdio nacional de Catalunya, conduït per Jordi Vendrell. El seu contingut era molt senzill: un grup de persones dins d'un estudi de ràdio la feien petar sobre els temes més diversos però d'actualitat.

I vet-ho aquí que un bon dia (depèn per on es miri, i qui s'ho mira) la xerrada de les notícies actuals va anar a centrar-se en un tema prou espinós a casa nostra els darrers mesos: les detencions dels independentistes. Com que tothom és lliure de donar la seva opinió sobre el que sigui, o almenys així ho creien, la gent convidada a participar a la sobretaula de Catalunya Ràdio va coincidir a titllar de certa manera l'actuació policial en aquelles detencions; hi ha un altre grup de persones que no els hi va agradar ni un pèl les consideracions fetes pels integrants d'aquesta tertúlia. I el fruit de tot això va madurar d'un dia per l'altre, l'Orquestra: un programa on les coses eren dites pel seu nom, deixava d'emetre's.

Hi ha hagut un grapat de persones, els contertulles passius o oients, que s'han queixat i han donat mostres de suport a Jordi Vendrell i el seu programa, ja sigui fent manifestacions davant l'esmentada emissora, o bé adreçant cartes als diaris o muntant xerrades i col.loquis.

Catalunya Ràdio que segons un anunci al diari és "la ràdio que sap escoltar", hauria, potser, de parar una mica més l'orella.

D'altra banda, fóra bo suggerir a en Josep Cuní que, en l'apartat on la gent pot trucar a un contestador automàtic i donar la seva opinió al tema que ell inicialment ha plantejat, preguntés: li sembla bé o està d'acord que hagin suprimit "l'Orquestra" de la programació d'aquesta casa? Em sembla que els hi quedaria la centraleta bloquejada i la resposta seria tant rotunda que s'hi haurien de repensar i tot.

La gent no només està enfadada perquè ha pogut ésser testimoni que un dels drets més sagrats de la societat democràtica, com és la llibertat d'expressió, ha estat trepitjat, sinó que a més els hi han fet més avorrida i monòtona la tarda.

MARTÍ GIRONELL i GAMERO

mobles i
fusteria

JORDI
SUBIRÓS
i VERGÉS

C/. Major, 16 - Tel. 59 10 25 - Part. 68 71 47 - 17850 BESALÚ

PROTECCIÓ CIVIL A BESALÚ

La tarda d'aquell dissabte de la festa major era plujosa. Semblava que més plujosa del compte. De sobte, algú se n'adona que el Ganganell es desborda, que inunda diversos carrers i cases de la vila, i cal avisar a l'Ajuntament perquè coordini les possibles accions a emprendre per salvar la situació.

El coordinador de Protecció Civil de Besalú també se n'ha adonat del que passa, busca una llista de telèfons que sempre té a mà i comença a fer trucades. Al cap d'uns minuts un grup de besaluencs es troben per estudiar sobre la marxa quins són els punts que reclamen més atenció, d'acord amb les trucades d'auxili que s'estan rebent, agafen les poques eines que s'ha endut cadascú de casa seva (piles, pics, aixades...), i hi acudeixen ràpidament.

Aquest grup de persones que s'ha posat en acció és l'escamot de voluntaris de Protecció Civil de la Vila. Cal dir que no s'ha pogut trobar a tots els seus components. Per altra banda, com en situacions límit com aquesta, són molts els voluntaris que espontàniament es posen a desembossar embornals, o a desviar les rieres improvisades que s'ha format pels carrers de la població. Aquesta vegada és la segona que el grup de voluntaris de Protecció Civil actua com a tal.

La primera vegada que va caldre la seva actuació va ser una nit de l'any passat, dies després de la constitució del grup, quan es va posar en coneixement del coordinador que una persona s'havia perdut. Llavors el procediment va ser el mateix: avisar a cada un dels components que estaven localitzables, reunió a la plaça amb altres voluntaris que ens trobàvem allà circumstancialment, i batuda intensa de tres o quatre hores per tota la població. Desgraciadament, no es va poder trobar la persona que es buscava fins l'endemà, quan ja era massa tard.

En una societat on l'egoisme, el diner, el plaer, semblen dominar-ho tot. En un poble que recentment no s'ha distingit massa per les notícies positives, és reconfortant veure com hi ha gent disposada a ajudar desinteressadament els altres. És encara més encoratjador poder comprovar que no és aquest l'únic grup de voluntaris que funciona al poble: cal assenyalar, de passada, que un altre grup de persones de Besalú, el Voluntariat Social, també presta assistència desinteressada a persones nece-

ssitades de companyia, d'un cop de mà a la casa o als membres de la família. A poblacions de menys de 5000 habitants no és obligatòria l'existència d'un grup de Protecció Civil. El de Besalú és un dels pocs que existeixen a Catalunya en poblacions de menys de 5000 habitants.

Cal tenir en compte, però (sempre hi ha un "però"...), que són encara algunes les mancances que cal cobrir: El grup està funcionant sense cap mena de material que li sigui propi, sinó que s'ha de confiar del que porten els seus components, dels que ja té l'Ajuntament o dels que poden aconseguir circumstancialment de col.laboradors. S'està a l'espera de que arribi una subvenció, que està demanada des de la formació de l'equip de voluntaris i que s'utilitzaria en la compra de material.

Una altra cosa que li falta al grup, pel que sembla, és una millor coordinació, que en el cas dels aiguats de la festa es va fer palesa, comprensiblement, per altra banda, per la magnitud de les inundacions i pel poc rodatge del grup. Potser aquesta mancança es podria subsanar amb un curset o amb algunes hores de pràctica sota la direcció d'algun tècnic en la matèria (bomber, policia,...)

Un altre aspecte que cal millorar, i aquí és on podem col.laborar els ciutadans de la vila, és el nombre de voluntaris. Actualment són solament mitja dotzena els que l'integren. Si a aquest nombre, ja per sí mateix reduït, hi restem els voluntaris que en un moment d'emergència determinat són il.localitzables, podem veure fàcilment que és del tot insuficient.

Però sospitem que, una vegada tothom s'hagi pogut assabentar de l'existència del grup, gràcies a aquestes línies o per qualsevol altre mitjà, seran més els besaluencs que voldran pertànyer-hi.

Per això, des de TALLAFERRO volem fer una crida a tothom que li atregui aquesta iniciativa i vulgui ser protagonista de la seva consolidació, perquè presenti la seva sol.licitud a l'Ajuntament, o directament al coordinador, Sebastià Pèlachs, de formar part d'aquest equip de voluntaris. O, qui ho prefereixi, pot formar part del grup de Voluntariat Social, que realitza unes tasques ben diferents, però tant interessants i necessàries per a la població com les de Protecció Civil.

MARTÍ GUILLAMET i JOU

J. Juanola S.L.
I N S T A L - L A D O R S

ELECTRICITAT INDUSTRIAL I DOMÈSTICA
FONTANERIA
CALEFACCIÓ

Grup del Mont, 59 - 17850 BESALÚ - Tels. 59 02 90 i 59 02 54

SANTA MARIA DE BESALÚ

El dia de la festa major i al curs de la Missa Solemne es va beneir la còpia de l'imatge de "SANTA MARIA DE BESALÚ". L'original és al museu d'Art de Girona i una de les seves millors peces: d'alabatre policromat, del s. XIV d'un metre trenta-un d'alçada, atrau l'atenció pel pur estil gòtic com la bellesa i l'harmonia del conjunt.

Santa Maria de Besalú, com el seu nom ja ho diu, fou venerada a l'església annexe al castell, al punt més enlairat de la Vila de Besalú. La devallada de l'antiga canonja, la de l'església, la guerra de la independència, la desamortització dels bens eclesiàstics al 1835 són motius pels quals l'imatge de Santa Maria anès a parar al museu de Girona, gràcies al qual s'ha salvat.

Era una vella aspiració d'"Amics de Besalú" d'assolir, sinó l'imatge autèntica, al menys una còpia. A fi de que Besalú gaudís de quelcom que li és propi des de temps tant reculats.

Fins fa poc no era possible ja que les tècniques feien malbé la policromia. Però darrerament, ja es fa amb silicones que no perjudiquen l'original. Així es va fer amb la Mare de Déu del Mont, i amb aquest precedent, ara fa un any endegarem l'afer: calgué el permís del director del Museu d'Art, el del conservador del patrimoni del Bisbat, l'ajut econòmic de la Diputació de Girona, el President, Sr. J. Arnau i Figueroa autoritzà una subvenció de 375.000 ptes. Seguidament prenguérem contacte amb els guixaires Predi i amb el policromista Sr. Renart que, certament

ho ha fet molt bé. Tot l'hivern hem fet el seguiment del procés a fi de que l'imatge fos enllestida per la festa major.

Cal remarcar que tant l'Ajuntament com la Parròquia, la cofraria dels Dolors i els propis "Amics de Besalú" es comprometeren a afegir el que manqués de l'import total

si sobrepassava la subvenció rebuda. Finalment, i al dia previst, vàrem tenir el goig de veure a SANTA MARIA DE BESALÚ a l'església de Sant Pere. D'oferir-li flors, llums i plegàries com correspon a un bé retrobat a qui els nostres avantpassats ja ho havien fet.

Per a festejar aquest esdeveniment la nostra bona amiga Mercè Sala li va fer aquest cant de benvinguda que ella mateixa va llegir al moment històric i emotiu de la benedició.

*Retorneu a casa vostra
ocella del vol segur;
benvinguda Mare Nostra!,
Santa Maria de Besalú.
Si dalt del Castell teníeu
temple romànic i altar,
un torb que com tots sofrieu,
un trist jorn us va allunyar.
Mes, heu tornat dolça i pia
amb Vostre Fill al braç,
per a fer-nos companyia
en la vida i el traspàs.
Benvinguda a casa Vostra!
arribant amb peu segur,
vetlleu-nos des de l'alba al llostre
Santa Maria de Besalú!*

25 de setembre 1992

ESPECIALITATS:

CALAMARS A LA ROMANA
PASTÍS DE FORMATGE

C/. Ganganell, 38 - Tels. 59 12 33 - 59 00 41 (part.) - 17850 BESALÚ (Girona)

GERMANDAT DE DONADORS DE SANG

Benvolguts amics: Passa el temps volant i ja tornem a tenir a les vostres mans un nou exemplar del Tallaferra. I com sempre aprofito l'avinentesa per a parlar-vos de la donació de sang; tema potser repetitiu però... hi ha un però. Per què, en general, hi ha més dones que homes que donen sang? Són més sensibles? Més humanitàries? Saben copsar més tota la grandesa d'una bossa de sang? Són més valentes? Més fortes? Per què doncs, els hi diem el sexe dèbil?

Per què els homes, en general, tenen més por? No són capaços de copsar la necessitat vital que hi ha de sang? A on és aquest esperit de superioritat que senten molts homes envers les dones, a l'hora de donar sang? I malgrat tot el que acabo d'exposar, quan venen a fer extracció de sang a Besalú, queden meravellats dels homes que hi ha, perquè en general, arreu, no és així.

Lavors, direu, per què tot el que he expressat si aquest no és el cas de la nostra vila? Doncs, senzillament, perquè parlo amb una gran quantitat de gent que voldrien venir a donar sang i no ho fan per la seva gran por. Hem de deixar morir per-

sones per culpa de la nostra por? Pregunteu a molts, i no vull dir noms, que tenien por, però un dia, amb tot el valor d'una persona adulta, van decidir-se i van venir. Ara són donants permanents i van quedar meravellats de la facilitat de donar sang, solament fa falta voluntat i un gran cor.

I la joventut, què? En tenim de molt ferma, que volen i saben pensar en els altres, amb la gent que ho necessita; però l'immensa majoria no és així. Tant egoïstes us heu tornat que només penseu en la vostra pròpia felicitat? Tant poca cosa sou amb tot el vostre saber i tot el que teniu? Amb tota la vostra joventut sou capaços de moure muntanyes, de retirar-vos, a descansar, per a poder disfrutar a les 7 del matí, i teniu por d'anar a donar la vostra bossa de sang per una petita punxada? Demostreu que sou homes i dones, i que en el futur es pot comptar amb vosaltres. Veniu.

Amics, aprofito l'avinentesa per a desitjar-vos a tots, donants i no donants, unes bones festes de Nadal i un millor Any 93.

De tot cor del delegat a Besalú de la Germandat, en JOAN "ZAFONT".

ENTREVISTES A LES ORQUESTRES INFANTIL I JUVENIL DE JOVENTUTS MUSICALS (colònies musicals a Besalú)

Aprofitant l'estada al nostre poble de les orquestres infantil i juvenil de Joventuts Musicals, on feien unes colònies musicals, hem fet una entrevista al director de la formació, Sr. Francesc Llongueres i a uns quants membres de la formació. Aquesta entrevista tingué lloc després del concert de cloenda, el passat diumenge dia 13 de setembre a la sala de Sant Julià. Per cert un concert de molt grat record on poguérem comprovar la gran qualitat dels joves músics, encara que, com comença

a ésser habitual foren molt pocs, la gent del poble que assistí al concert.

Entrevista a Oriol Algueró, Cristián Benito, Cesar Salines, Antoni Arregui i Roger Coma, membres de l'orquestra juvenil. Què són aquestes colònies musicals? Què és la orquestra juvenil de Joventuts Musicals?

Són estades de l'orquestra, de preparació del curs següent, cada dia toquem i fem els assatjos junts. L'orquestra juvenil de J. M. està formada per joves que es troben un dia a la setmana (el dissabte) per tocar

junts i també aprofitem uns quants caps de setmana i algun pont com en aquest cas (el pont de l'onze de setembre) per fer estades més llargues i poder fer més assatjos junts. Els altres dies de la setmana tots estudiem BUP o similar en diferents col·legis i pobles, i estudiem música pel nostre compte.

Què us sembla Besalú? Us agrada? I Sant Julià?

Bé, molt bé, molt tranquil, ja hi havíem estat fa dos anys, i el vespre quan sortim fem coneixences amb

Peixos FRIGOLA

C/. Ganganell, 164 - Tel. 59 00 80 - 17850 BESALÚ

jovent del poble. I Sant Julià està bé, força bé.

Ens podeu explicar quin horari feu en aquestes estades, un dia normal què feu?

Esmorzem a les 9, i després assatjos, parcials i conjunts fins al dinar, i després continuem amb els assatjos fins el sopar, i llavors sí que podem sortir i esbargir-nos.

Entrevista al director de la formació Sr. Francesc Llongueres.

Què és aquesta orquestra, i què són aquestes colònies musicals?

Joventuts Musicals i molts professionals estan interessats en que el nivell instrumental i orquestral pugi al nostre país, des de fa 10 o 12 anys que no hi havia una pràctica instrumental, almenys des d'una perspectiva educacional i de pedagogia, i des de fa un temps hi ha molts intents de solucionar-ho: es formen conjunts de cambra i es comença a fer pràctica orquestral, es creen moltes orquestres, i nosaltres en som una més d'aquestes orquestres que treballen amb nanons de l'edat de 9 anys fins a 25-26. En aquesta orquestra pretenem la formació dels nanos en la pràctica orquestra, per aconseguir això estudiem amb professors, fan música de cambra i a més aprofiten per conèixer el repertori orquestral.

D'on surt la gent que forma l'orquestra? Hi ha una selecció per formar part de l'orquestra? Quin programa seguïu i quines activitats feu?

De tot Catalunya, encara que sobretot recull gent a l'entorn de Barcelona, però sí que hi ha gent que fa el viatge per fer l'assaig de cada setmana (el dissabte), per exemple de les comarques gironines tenim gent de Caldes i de Castelló.

Després hi ha activitats els caps de setmana o bé activitats extraordinàries com aquesta de quatre dies junts a base d'apretar i fer molts d'assatjos junts, aleshores hi ha monitors/professors que fan assatjos parcials, per grups i després cadascun estudia pel seu compte. I amb aquestes estades també pretenem millorar la convivència, ja que si toquen junts és important conèixer's, ells aprofiten per a millorar el seu nivell i per fer amistats.

Cada any hi ha renovació, uns que acaben, els altres que s'ho deixen pel que sigui, altres que entren, però la base té continuïtat, i això fa possible que els resultats siguin millors cada dia. Sobre el tema de la selecció s'ha de dir que de fet no estem tant avançats perquè hi hagi molta gent preparada, no pot entrar qualsevol, ja hi ha gent que hi voldria entrar, però ha d'entrar gent al nivell de l'orquestra, perquè si ajuntéssim músics de diferents nivells aleshores passa que o es fa una obra molt fàcil perquè la puguin fer els que entre cometes no són tant bons o es fan obres difícils per contentar als de millor nivell i ni gú queda content, si el nivell és

semblant es poden fer obres de certa embargadura, que és l'interessant.

Heu fet estades en altres llocs, a part de Besalú?

Sí, hem estat dues vegades a Lleida, hem estat a Hospitalet de l'Infant, i és la segona vegada que venim a Besalú. Cada any fem una trobada, i de vegades tornem a un lloc que hem estat, la qüestió és estar en un lloc tranquil, agradable, que es pugui treballar i a la vegada passar-ho bé. **Quin finançament té l'orquestra? Rebeu ajudes institucionals?** Sí que rebem ajudes, però no les necessàries, suposo que com a tot arreu. El procés és el següent: els projectes es comencen perquè entre altres coses hi ha els diners necessaris, per continuar els projectes necessiten més diners, que no arriben, això fa que baixin de nivell per després tornar a pujar, etc... Tristament encara es depèn de la voluntat privada, de que es tinguin ganes de fer les coses, els pares paguen uns diners mensuals per les estades dels fills, pels professors, en certa manera és un esforç privat, no es pot negar que les institucions ajuden, i quan arriben les subvencions ho celebrem, encara que sempre ho hem de celebrar tard. Amb tot, no deixa de ser un fet, que fa 10 anys no hi havia res, i hem d'estar contents de que s'hagi iniciat aquest aspecte de la formació orquestral.

Supermercat PRÒXIM

MATEU ROS

QUEVIURES - EMBOTITS

Carrer Major - Tel. 59 02 06 - BESALÚ

ATLETISME

1er. Cross Escolar de Besalú

Diumenge, 25 d'octubre 92

Amb una participació de cent vint-i-cinc atletes es va disputar aquest Cross Escolar de la Garrotxa, que encetava la temporada 92/93.

Una altra de les novetats del cross d'enguany fou la carrera per a caganius, amb una participació de 26 futurs atletes, la majoria de l'Escola Salvador Vilarrassa. La veritat que la carrera va ésser molt emotiva i tots els participants tingueren la medalla commemorativa a més d'altres regals.

La prova, fou organitzada pels amics de l'atletisme de Besalú, va comptar també amb la col·laboració de l'Associació de Pares de Família de l'Escola Salvador Vilarrassa, Gimnàstic La Garrotxa, el Patronat Municipal d'Olot, el Consell Esportiu de la Garrotxa i l'Ajuntament de Besalú.

ESPORTS

CLUB GIMNÀSTIC LA GARROTXA

Seguint la brillant trajectòria del Club Gimnàstic La Garrotxa en l'especialitat de Mini, doble Tramp i Trampolí, el passat dia 25 d'octubre tres gimnastes d'aquest club, la Rosa Joan, l'Anni Ruiz i la Marta López es classificaren per a formar part de la selecció estatal d'autonomies, que tindrà lloc el darrer cap de setmana de novembre a Astúries. Bona sort!

BÀSQUET

Un any més, un equip infantil femení participa al Campionat Escolar que organitza la Generalitat de Catalunya. No podia haver-hi millor començament, doncs el dissabte 7 de novembre -el primer partit- van guanyar al col·legi Petit Plançó d'Olot, per 41 a 31. Desitgem que aquest bon inici els acompanyi tota la temporada.

CLASSIFICACIONS

Bejamí Femení

- 1ª Helena Vila
- 2ª Cristina Trias
- 4ª Natalia Verges
- 14ª Agnes Olles

Club Gimnàstic La Garrotxa
Club Gimnàstic La Garrotxa
Escola S. Vilarrassa
Escola S. Vilarrassa

Aleví Femení

- 2ª Nuri Frigola
- 3ª Marta Vila

Club Gimnàstic La Garrotxa
Club Gimnàstic La Garrotxa

Aleví Masculí

- 16è. Victor Tarifa

Escola S. Vilarrassa

Infantil Femení

- 2ª Marta Oliveras
- 3ª Anna Roura

Escola S. Vilarrassa
Escola S. Vilarrassa

Infantil Masculí

- 1er. Joan Ferrés

Escola S. Vilarrassa

Cadet Femení

- 2ª Laia Dosil
- 6ª Miriam Iglesias

Club Vall de Bianya
Club Vall de Bianya

Cadet Masculí

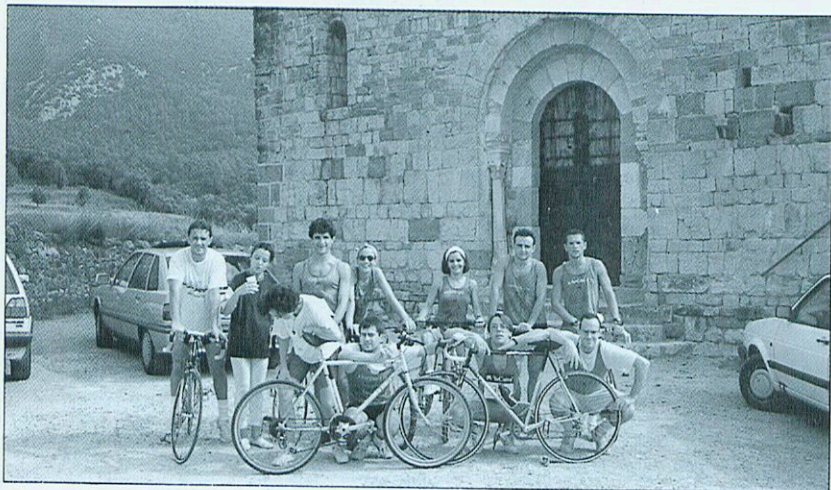
- 5è. Enric Morcillo

Escola S. Vilarrassa

Sèniors Homes

- 1ª Olivier Domanico

Club Gimnàstic La Garrotxa

1ª PENTATLÓ "COLLES DE BESALÚ"

El passat mes de setembre, s'ha celebrat a Besalú una competició esportiva, que per les característiques de les proves i dels participants, es pot qualificar d'original. Els participants eren integrants de quatre de les colles més carismàtiques de la vila, que aquesta vegada no es trobaven amb els companys per anar de marxa, sinó per fer esport. Precisament va ser el fet de que es defensessin els colors de la colla el que va fer que aquesta competició es visqués d'una manera especial, i que persones no habituals en el món de l'esportiu s'entrenessin des de setmanes abans per fer el cross de Can Batlle, o els 100 metres llisos al carrer Cambó, o bé la pujada en bici a Beuda.

Així doncs, més de 100 participants en els diversos esports: natació, atletisme, bàsquet, ciclisme i futbol; van lluitar per sumar el màxim de punts per la qualificació final, que va ser encapçalada per la colla "Alea jacta est", per cert, els més joves.

Es pot dir que cada colla va dominar un esport en concret. Així doncs els "Ninets" van guanyar el bàsquet, els "Mickwas" el futbol, els "Xavacans-ets" l'atletisme, i els "Alea" (i per això van guanyar) van quedar primers en dos: ciclisme i natació.

De fet, la qualificació final va ser el menys important. El que compte és que hi ha moltes ganes de tornar-hi l'any que ve i que altres colles que no s'hi van apuntar aquest any, ja s'han animat a participar-hi.

Enrera queden unes estones molt agradables i uns rècords a batre en properes edicions, com per exemple els 22 min. 04 seg. d'en Jordi Lagares en el cross, o els 10 s. 44" de l'Enric Guardiola en els 100 m., o els 10 min. 09 s. de l'Esteve Vilà a la pujada a Beuda en bici.

Que aquestes ratlles serveixin d'homenatge a tots aquells que van participar-hi, i que al mateix temps animin a participar als qui no van fer-ho, a la que serà la 2ª Pentatló "Colles de Besalú" 1993.

JOAN CABRATOSA i PLA

NOTÍCIES BREUS:

-El "Bus de les Professions" vingué a Besalú els passats dies 26 i 27 d'octubre. Restà aparcat al Prat de Sant Pere. Aquest "Bus" pertany als Serveis d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, i va recorregut Catalunya, principalment adreçat als alumnes de 7è. i 8è. d'E.G.B., per tal d'orientar-los en llurs expectatives de futur professional.

-Han començat les obres de reforma de l'Antic Hospital de Sant Julià. En aquesta primera etapa, es canvien els graons centrals de l'entrada per uns altres de laterals, es fa un cancell, per evitar el fred i un reacondicionament de l'escenari.

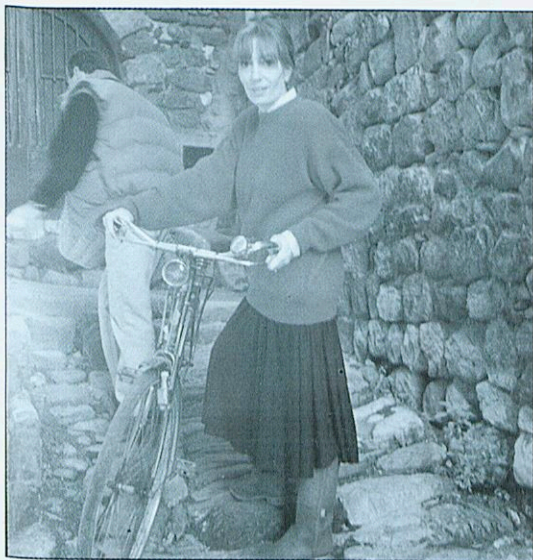
-El passat 27 d'octubre, morí en accident de cacera, prop de Can Traver, al terme municipal de Maià de Montcal, el veí de Besalú, Sr. Eudald Tubert i Oliveras. Una persona, membre d'una altra colla que compartia lloc de cacera, el va confondre li disparà un tret que, malauradament, resultà mortal. No cal dir el sentiment de dol que commogué la nostra comunitat per tant trist esdeveniment.

-El dia 19 de setembre es celebraren els actes d'homenatge a Besalú al Professor Manuel Grau i Montserrat, com a continuació dels ja efectuats anteriorment a Olot i a Morella. Cal dir que l'acte central, l'acte acadèmic celebrat a la sala gòtica de la Cúria Reial fou molt concorregut. Tant de públic -no caberen de bon troç a la Sala- com d'autoritats acadèmiques i polítiques. Al finalitzar es descobrí una placa a la placeta dels Banyes Jueus -Mickwée-, indret que a partir d'ara anirà lligat al seu nom.

-El dia 6 de novembre es filmà una part de la pel·lícula "Pájaros de la felicidad" dirigida per Pilar Miró i interpretada, entre d'altres, per la Mercedes Sampietro i en José Sacristán. Varen rodar diferents imatges a la zona del Pont Vell, amb participació d'"extres" locals. La trama del film és una noia que neix a Besalú (a Can Costa també s'hi rodaren imatges), on passa l'infantesa i l'adolescència i arriba a ser una restauradora de prestigi que treballa al Museu del Prado, a Madrid. Un dia decideix retornar als seus orígens. A part de Besalú, també s'han rodat escenes de la pel·lícula a Ripoll i Madrid, entre d'altres llocs.

NOTA: El Centre Excursionista Besalú fa saber als seus associats, que l'Assemblea General Extraordinària de Socis de l'entitat, que es celebrà, el proper dissabte dia 12 de desembre, es farà a Can Tenes, a partir de les 4 de la tarda, en primera convocatòria, i a 2/4 de 5 en segona, i no a 2/4 de 8, tal i com sortia, per error, al butlletí de l'entitat.

-Els dies 17 i 18 d'octubre es va fer una exposició fotogràfica als baixos de la Parròquia, sobre les activitats d'estiu del Casal d'Estiu i les Colònies d'Estiu.

COMUNICAT DE L'ESCOLA SALVADOR VILARRASSA: Ja ens han arribat els Certificats d'Escolaritat i els títols de Graduat Escolar de tots els alumnes que van acabar l'escolaritat durant el curs 1988/89. Podeu passar pel despatx de l'escola els matins de 9 a 12 o les tardes de 5 a 6.

LA DIRECCIÓ

L'AIGUAT

Feia molts anys que no teníem un Sant Prim tan mullat com aquest. Les aigües van sortir de mare, les clavegueres no engolien i l'aigua es ficà a moltes cases. Als llocs baixos i als patis es formaren veritables tolls d'aigua que esperaven poder passar per a entrar al riu que, com anava tan gros, no deixava per l'aiguabarreix. L'aigua, a l'anar-se escolant, passava per on podia; de les tanques de les cases sortien grans cascades que, malconduïdes pel damunt els carrers, ho enfangava tot. Els veïns, a galletades, intentaven reduir el mullader que tenien als baixos. Entre els crits i malediccions dels afectats, el soroll i els esquitxos de l'aigua que queia o sortia d'algun portal i anava a parar a sobre d'algun foraster que passava encantat pel carrer, mirant-s'ho com si fos una acte més de les festes. De fa molts anys sento a dir a la gent gran que si a Besalú hi ha un aiguat, el que farà més mal serà el Ganganell. Doncs crec que n'hem tingut un avís. És hora que tots, Ajuntament i veïns ens posem a treballar, que no vol dir treure's el mort de sobre o criticar pel darrera. Afectats i solidaris hem d'intentar posar remei d'una vegada per sempre a aquest malson perquè mai més tinguem uns tropells d'aquesta mena.

JOAN GRÈBOL I ROURA

De tot cor, desitgem unes felices Festes de Nadal i un venturós Any Nou, curull de pau i benestar, a tots els lectors de Tallaferra.

AJUNTAMENT DE BESALÚ

Construccions

GUARDIOLA, S.L.

Carretera d'Olot, s/n. - Telèfon i Fax 59 00 75

17850 B E S A L Ú (Girona)

LA BUGADERIA

Aquesta secció del TALLAFERRO vol fer de caixa de ressonància de tot allò que es diu, es xerra i es comenta pel poble, però que mai ningú no gosa escriure. Estem oberts a qualsevol mena de participació (sempre que aquesta estigui dins d'uns criteris de respecte i bon gust), és per això que posem a disposició dels nostres lectors/es un apartat de Correus on poder enviar tot allò que creieu convenient fer saber. Envieu les vostres participacions a: TALLAFERRO (La Bugaderia), apartat de correus nº 001, 17850 Besalú, dins un sobre o targeta postal. Les cartes rebudes no es retornaran. TALLAFERRO es reserva el dret de publicar-les.

TAFANERIES VÀRIES

*Aviat serà inaugurada, oficialment, la temporada de "rellisqing" sense esquí, al Prat de Sant Pere, altrament anomenat "Vallter 3000".

*El dissabte de Festa Major (dia de les inundacions) hi va haver "overboqing" al Pont, per tal de veure baixar l'aigua. Al carrer Ganganell algú va pensar que cel.lebraven la "Remigius".

*Hi ha un local, ben a prop de l'ABS (nou dispensari) dedicat a la restauració on hi ha un rètol penjat que hi diu: "Aquest establiment està connectat, amb alarma, directament amb la policia." L'alarma és el walkie-talkie, i la policia en Mariano?

*En el transcurs de la seva gira internacional pel Marroc, el grup de teatre de Besalú, els varen oferir descanviar una de les seves belles i "rosses" actrius per 15.000 camells. Amb molt de seny, varen renunciar ja que en el seu poble, varen respondre, hi ha déficit de places d'aparcament i no sabríem on deixar-los. Aprofitem l'espai per desmentir que no és veritat que anessin, al Marroc, amb avió i tornessin amb "patera".

*APROFITEU-VOS! últims anys de liquidacions al Carrer Major.

*Jesús convertia les pedres en pans. Sembla ésser que l'equip tècnic municipal té el poder miraculós de convertir les "làpides" en bancs. (Veieu-ne el Prat).

*Amb els últims aiguats va quedar ben palès que l'organigrama i coordinació de l'equip de Protecció Civil, a Besalú, fa "aigües" per tot arreu.

*L'equip de filmació de la Miró, va rebutjar una de les mestres de l'escola per a fer de mestra d'escola, perquè no caminava com una mestra d'escola. La mestra en qüestió, diuen, s'ha apuntat ràpidament a un curset de "bones passes".

*El Centre Excursionista, sempre al dia, ha retirat, el primer cap de setmana de novembre, el pessebre instal·lat, l'any passat, en el cim del Comanegra. Per poc aquest any no tenim dos Nens Jesús.

*No ens podem estar de dir-ho. La solució arquitectònica i urbanística donada al Prat de Sant Pere, en el pessebre d'un gran centre comercial de Girona, és molt millor de la real. I fixeu-vos en els graons d'entrada al monestir, si us plau.

ACUSAMENT DE REBUT

(En aquest apartat es publiquen les cartes rebudes)

*A manca de confirmació del text de la carta rebuda, en el nostre apartat de correus, en el moment de dur a impremta el present nº, no ens és possible de publicar-la.

DESMENTIMENTS

*NO ÉS CERT que a la Vila Comtal s'hagi posat de moda el "PORTING" (obrir les portes a cops de cotxe).

*NO ÉS CERT que la Benemèrita tingui por de que li pispin el PATROL nou i que per això el tanquin, cada nit, al magatzem municipal.

*NO ÉS CERT que hagi començat una colecta popular per a comprar, a l'alcalde, unes altres ulleres, per tal que vegi les coses més clares.

ENQUESTA (Resultats)

*2 de cada 3 besaluencs canviaria al 100% la programació de Ràdio Besalú. 2 de cada 3, l'altre tancaria l'emissora.

ÚLTIMA HORA

*Els governants de l'Estat espanyol han dit que sí, que convocaran un referèndum per a la ratificació del tractat de Maastricht. Han arribat a aquesta decisió després que l'Ajuntament de la nostra vila decidís formar part de la comissió de seguiment i recompte de vots. (Sembla que ha arribat a les Espanyes la fama que, aquí, no es perd cap consulta popular, ni tan sols quan els resultats demostren el contrari. (Oh! Iai, là, la masovera se'n va al mercat).

TOTS ELS FETS I GENTS DELS QUAL SE'N FA ESMENT EN AQUESTA PLANA ESTAN EXTRETS DE LA VIDA REAL. QUALSEVOL MENA DE SIMILITUD NO ÉS PURA COINCIDÈNCIA.

Salut i humor!! TALLAFERRO

Tallafarro us desitja un Bon Nadal i un Felic Any Nou!

Caixa de Girona

